

K

Miša Mihajlo Kravcev

PRIČA O HARFI

edicija

KALIPSO (knjiga br. 8)

izdavač

Blum

uredništvo, lektura, korektura

Tijana Petković (Kalipso)

Aleksandar Šurbatović

© Mihajlo Kravcev 2022

PRIČA O HARFI

Kada bi arheolozi na primer 25604. god. nove ere iskopali recimo Zvezdin stadion, u maniru današnjih kolega, verovatno bi napisali – Ovde je bio hram Boga Fudbala. Krajem 2. milenijuma nove ere naročito se bio razvio kult Boga Džaje, sa levom nogom većom od desne, što je verovatno predstavljalo ritualno kruženje svetog kursa evra – i sve bi bilo tačno, osim što ne bi imalo blage veze sa istinom.

uvod

Bilo je to vreme kada se stara Grčka još nije formirala. Talasi su već odavno bili progutali veliki deo moćnog ostrva Tera i uništili još moćniji trgovački Krit, ili Keftiju kako su je pre toga nazivali oni razvijeniji narodi.

Razne kolonije i plemena živeli su pod raznim običajima i govorili različitim jezicima. Starosedeoci su sebe zvali Pelasi. Oni su kao i vekovima pre toga živeli jednako isto okrenuti zemljoradnji i poštovali su Trojnu Boginju, još uvek pod jakim uticajem te keftijske, ili minojske civilizacije. Ali ona je tada već polako prelazila u istoriju i legende. Već je dva veka bilo prošlo otkako je Tezej Atinjanin opljačkao moćnu palatu dvosekle sekire, Labrisa i prodro u riznice Lavirinta, uspešno savladavši sve zamke i prepreke, a trgovačku moć na moru polako su preuzimali Feničani, sa svojim crvenim jedrima.

Sa severa su sporadično i u velikim grupama pristizali Ahajci, Ar plemena muškaraca i muškog ustrojstva, prozvanih Ahajci od starosedelaca koji uglavnom nisu mogli tačno da izgovore slovo *r*.

Bili su to potomci onih istih ljudi koje je davno, davno pre toga veliki Hram, ili Rama, kako ga sada istorija poznaje, neka da poveo na istok, sa znamenjima Ovna. Plavi ili riđi, naglašeno muških crta lica, izgledali su silni sa svojim čeličnim oružjem i ulivali su strah. Oni koji su došli ranije, već su se bili pomešali sa starosedeocima dok su drugi tek pristizali donoseći sa sobom svoje drske i nepomirljivo nove običaje. I od svih tih raznih naroda koji su se tada doseljavali na brdovito poluostrvo litica i uvala, koje je svoje skladne krake pružalo u plavetnilo

mora okićeno mnoštvom belih ostrva, kao prekrasnim ležećim nimfama, upravo su ti Ahajci donosili običaje potpuno suprotne onima koji su bili ukorenjeni kod starosedelaca.

Među Pelasima* žena je smatrana za važniji pol i kao nekada, još iz onih davnih vremena kada je Hram poveo svoje istomišljenike na istok, kako bi izbegao građanski rat, a koji je u stvari bio rat polova, njima su vladale moćne sveštenice, a simbol im je bio bik i rogovi bika koji su predstavljali njihovo pravo na teritoriju.

Plemena su bila podeljena na razna bratstva ili sestrinstva, pod vlašću Trojne Boginje, Rea Kibele, koja je sada od Kritske Ree, postajala Ghea ili Gea, iz onog istog razloga zbog kojeg su i Ar plemena prekrštena u Ahajce. Konjevići, Kentauri, na gori Pelionu, Jarčevići, Mededovići, Tuljanovići, Leopardovići, ili opet Sove, Kukavice i tako redom. Ponegde su čak muškarci i žene živeli strogo odvojeno, a postojali su i ugovori koje će se sestrinstvo sparivati sa kojim bratstvom, što su opet određivale moćne sveštenice, pa bi nakon tri godine muška deca išla da žive u muškim plemenima, a ženska ostajala među ženama.

U prvom talasu, Ahajci su bili doneli instituciju braka, ali su pod uticajem starosedelaca za koje je brak bio sramota, polako napuštali taj običaj. Tako su njihovi muški sveštenici u svojim hramovima daleko na vrhovima brda, gde žene ponekad nisu ni imale pristup, polako bivali zasenjeni nizom ženskih božanstava i većom raskoši života koje su ti kultovi nametali.

* Imena naroda koji ostaju u istoriji, često su nadimci dobijeni od drugih. Samo ime Pelazgi (Phellasgians) je zapravo jedan isti nadimak za starosedoce (zemljoradnike, seljake) koji se kroz istoriju sačuvao u mnogim jezicima: *peznts/peasants* (engleski), *paezani/paesani* (italijanski), *felasi/phellas* (Egipat), kasnije u hrišćanstvu Pagani, itd. – u bukvalnom prevodu – seljaci.

U ovom slučaju, obe dominantne etničke grupe o kojima je reč, ponele su uzajamno dobijene nadimke, što ćete videti i u sledećoj fusnoti. (Sve napomene u tekstu su autorove.)

Upravo stoga je drugi talas došljaka* krenuo mnogo kruće da pazi na svoje običaje i zavete, suprotstavljajući tako ženskoj dominaciji svoju ideju o svemoćnom ocu porodice, naspram koga je žena bila skoro nevažno biće, iako je u vremenima Hrama bilo rečeno da je munja ta koja spaja nebo i zemlju, muškarca i ženu, da nema važnijeg pola i da samo zajedno čine jedno i tako čine hram života. Ali vremena Hrama bila su davno prošla i mnogi više nisu ni znali zašto zapravo čine ove ili one rituale ili običaje, a kao jedna vrsta kompromisa nicala je, za starosedeoce nova vera obožavanja munje Zuusa, Zeusa, na gori Olimp.

Razna plemena i kolonije imala su različita imena za svoje bogove, ali u biti, postojala su samo dva osnovna tipa religije. Na brdima i visovima uzdizali su se hramovi neba i muških božanstava, najviše došljaka sa severa, dok su u dolinama i dubo-dolinama starosedeoci obožavali Majku Zemlju, svako na svoj način i pod nekim svojim imenom.

Kritska Rea, postala je na kontinentu među Pelazgima Gea, od mesopotamske Ištar, jedna feničanska kolonija donela je obožavanje Astarte, koja se negde nazivala Afrodita, lepota plodne Zemlje koja privlači snagu i energiju povezana sa planetom, ili njima zvezdom Venerom. Negde je nazivana Demetra, po šumovitim brdima Arkadije prepunim divljači slavljena je lovetica Artemida, u Argolidi Hera, u Atini Atena spasiteljica, dok je na ostrvima Atike bio razvijen kult Afaje.

* Na primer, naziv Kelti dolazi od reči feničanskog korena – Skeltoi, kasnije skeleton – kostur, materijalna osnova tela, materijalna tela, masa, u današnjem smislu – Evo opet nadire ona masa, oni irvasi sa severa.

Tako je tek drugi talas istih nazvan Ahajci, najviše stoga što su oni mnogo tvrde, čak i agresivnije čuvali svoje nasleđe. Sami sebe su nazivali Arieveci, Aries, ali kao što smo već rekli Pelazgi nisu mogli izgovoriti glas *r*, pa se to Aries pretvorilo u Aghies, Agheas – Aheas.

U brdima Trakije strogi muški sveštenici palili su vatre i prizivali Urana, nebo, Peruna, Varuna, tek pristigli Ahajci uvodili su pokatkad i na silu obožavanje Zuusa.

Iz Egipta je u neke hramove stigao i kult Hermesa, ali su ga u neznanju starosedeoci izjednačili sa božanstvom. Jer razni bogovi njima su tada predstavljali segmente sveta i prirode, a jednost boga sadržala se u raznim mitovima.

Postojao je i mit o solarnom Apolonu. On tada još nije bio božanstvo. Bio je to mit, nalik na današnji o Deda Mrazu. I ako su svi ti bogovi bili forma i moranje tadašnje Grčke, Apolon je bio nada Grčke. Ona iskonska i čista želja deteta za divnim budućim životom, posvećena ušećerenom čipkom od najnevinije mašte.

Apolon je bio donosilac umetnosti i svega što je lepo. Danas znamo da se predstavlja sa dugim plavim uvojcima, ili frigijском kapom, lirom, lukom i strelama i sa kočijom koju vuku dva složna bela labuda, ali upravo o tome govori ova naša priča, koja sada posle ovog uvoda konačno može da počne.

On je bio rođen u onim najčistijim zorama, snova bele rase, u njihovim najlepšim bajkama iz detinjstva. Njegova postojbina je po predanju bila zemlja Hiperborejaca, tamo gde obitavaju one naročito svetle duše koje su zaslužile večno blagostanje. I verovalo se da svakog proleća u maju, Apolon iznova rado silazi među ljude, učeći ih da primećuju lepo i prijatno.

A ponekad bi, kada bi to čovečanstvu bilo preko potrebno i poveo neku od tih naročito svetlih duša sa sobom, da se ponovo začne u telu majke i ponovo rodi, da kao nebeski dar iznova uputi ljude i obasja ih.

Menija je bila Apolonova sveštenica. Nežna i tiha, sa dugom plavom kosom, bila je lepa, ali pre mila nego atraktivna. I neka-ko uvek van onih dnevnih tokova koji su se ljudima, a naročito njenim vršnjacima činili nezamenljivo važnim.

Menija je već odavno bila postala devojkica a da je niko od muškaraca nije preterano zanimao, niti je ona opet pokazivala da je ta činjenica previše uzbuđuje. Blaga i sa toplim dubokim očima, izgledala je kao da nema onih ambicija koje su ljudi naučili da primećuju, ne razmišljajući da buka uvek lakše privuče pažnju nego spokojna tišina.

A onda je prvi put izazvala silno čuđenje okoline, prirodno, najviše svojih drugarica, kada se za nju silno počeo zanimati Eagar, zgodan i veseo mladić krajnje smelih rešenja i lucidnog shvatanja života. Pitale su se šta on to toliko vidi u njoj i kako mu može biti toliko stalo do jedne krajnje neinteresantne osobe. Neki su tvrdili da su totalno različiti i da nikako ne mogu biti jedno za drugo, jer on je bio pun energije i života, ali nikada ozbiljnosti, dok je ona i dalje nosila u sebi onaj blagi i topli mir. Ali Eagar je bio sasvim izgubio glavu i svima je govorio da želi samo nju i nijednu drugu, a da bude još čudnije, ona je dugo, sasvim spokojno odolevala, dok je on angažovao i čitavu armiju svojih prijatelja ne bi li je osvojio.

Prošlo je tako prilično vremena kada je konačno uspeo i ona je samo jednoga dana, jednostavno i sa onom tihom radošću koja dopire iznutra, pristala da pođe za njega.

I dok su svatovi na njihovom venčanju uzvikivali: – Himen, Himen, Eagar je blistao osmehom od uveta do uveta, a Menija

zračila nekom ugodnom ali dubokom odlučnošću i videlo se jasno da je srećnija nego ikad.

Nedugo zatim, poželeva je da rodi baš „Apolonovog sina”, odnosno da ga začne u maju, u hramu, o prazniku Apolonovog rođenja. Ponovo je iz nje zračila ona ista tiha odlučnost i videlo se da iskreno veruje u dete koje će roditi.

Naravno, i to je izazvalo silna ogovaranja. Oni su svi poštovali Apolona, ali su ga u svojoj ljudskosti i posedovali jer drukčije nisu ni mogli ni znali. I on nije smeo pripadati nekom drugom više nego što bi to oni mogli razumevati, a pogotovo ne nekome ko je drukčiji i ko se čak i ne ističe u onim stvarima koje su oni proglasili za jedino važne. A sem toga, obuzeti onom sebi značajnom svakodnevicom, nikako nisu ni mogli shvatiti o čemu se tu zapravo radi.

Iz nje je izbijao onaj tihi vulkan koji ljudi najčešće ne primećuju jer im je previše običan i blizak, kao Priroda koja nezaustavljivom snagom raste, buja i obnavlja se, uprkos snegu ili vetru. I nikada u Prirodi taj vulkan ne eksplodira već prodire nežno i blago, sa strpljivošću Velike Majke koja se ne može opisati, već se samo oseća i najdublje postoji; vulkan koji ispunjava i koji je sposoban da stvara jedino kada je pokrenut iskonskom ljubavlju. I u tom osećanju nikada nema ni besa ni ljutnje, niti bilo kakvog drugog neznanja koje u stvari sputava, već se sva ta silina i snaga pretvara u stvaranje čeda koje tom najvećom magijom raste iz majke i koja samom svojom moći koju mu daje, ubija deo sebe i ugrađuje ga u večnost kao novu nit tkanja.

Tako je rodila divnog plavog dečaka neobično dubokih očiju. Dečak je rastao i bio je izuzetno senzitivan. Nikako plačljiv ili bespomoćan, ali je sve doživljavao dublje i drugačije od ostalih. Nikada nije mogao da gleda klanje jagnjeta na žrtvenom oltaru, niti krv i nisu ga baš previše privlačile rušilačke ili grube zabave njegovih vršnjaka. Imao je uvek pregršt pitanja, čim bi osetio da ova ili ona odrasla osoba poseduje određeno znanje. A tada njegovu radoznalost ili pronicljivost nikako ne bi mogli

zadovoljiti oni nepotpuni odgovori kod kojih se iz nestrpljenja preskače bit, a naročito ne oni tipa – to tako treba ili i preci su tako činili. I redovno je svojim neverovatnim pitanjima zbunjivao stare bradate sveštenike koji su i sami bili daleko od toga da zaista znaju zašto su tačno vršili ove ili one rituale. Ali dečakova žedna duša neumorno je tražila još i uvek ga je zanimalo više i od same suštine.

S vremenom im je svima u najmanju ruku postao čudan, ali ljudi to nisu mnogo govorili pred Menijom, jer iako majka i sin nisu provodili previše vremena zajedno, osećalo se da su veoma bliski i da ona u njega i dalje mnogo veruje.

Povučena i blaga, uvek sa nežnim osmehom i sa vodopadima kose koji su joj se kao pena rasipali po plećima, Menija je bila ispunjena svojim sinom i u mislima posvećena samo njemu. Ni ona ni Egar nisu mogli da mu daju odgovore na ono što je njega zanimalo, sem možda o Prirodi koju je Menija dobro poznavala, ali oboje su zračili onim što jesu, on lucidnošću i najneverovatnijim prećicama i promenama raspoloženja, a ona toplinom kakvu nije posedovalo previše drugih žena.

Vreme je prolazilo i dečak je rastao, a Menija je polako počinjala da kopni. Onda se razbolela i potom umrla, kada je on već bio izrastao u mladića.

Egar ga je voleo, ali se i brinuo za svog sina, svestan da je drugačiji i počinjao je da shvata da ga svojom logikom neće moći pratiti. Jer ovoga najprostije još uvek nije zanimalo baš ništa iz onog života koja je ispunjavalo i obavezivalo ostale ljude. Duboko potresen smrću majke, neko vreme je besciljno šetao okolinom i više ga ništa nije moglo vezati za hram, život u njemu ili ljude koji su ga okruživali.

Tako je jednoga dana jednostavno pošao na put.

Dolina Tesalije bila je tada sa mnogo više guste šume nego danas. U krajoliku punom pećina, dubodolina i podzemnih voda, obožavala se Hekata, boginja podzemlja, strasti i zmija. Njene sveštenice mogle su se sresti svuda u dolini, strahopoštovane i harizmatične jednako kao i atraktivne, svojim pojavama izazivale su još izdaleka sve samo ne ravnodušnost. U pokretima i drskim pogledima nosile su agresivnost leoparda ili pantera, u čije su parčiće krzna bile onako, tek odevene, ili pre, naglašene. I hodale su izvijenih tela i gipke, sa repovima na svojim kostimima, kao važnom ceremonijom čitavog tog rituala *izgledanja*.

Poznavale su magiju zavodjenja i manipulisale su svim tajnama ljudskog tela i uzbuđenja. Svojim moćnim činima, umele su da čoveku sasvim oduzmu razum ili mu ovladaju voljom i ljudi su zbog njih činili sve što one poželevale. A mogle su i da ih raskomadaju, kao Bahusa, u ekstazama svojih noćnih divljih orgija.

Sveta životinja njihovog kulta bila je zmija, prenesena u izvornoj kritskoj verziji. I otrovnice koje su se u noćnim svetkovinama, kao u nekom čudu poslušno uvijale oko njihovih tela, još više su pojačavale to harizmatično strahopoštovanje koje su nametale.

Tada je na čelu njih bila Aglaonika, mlada i ambiciozna velika sveštenica, svirepa, izuzetnih moći i magijskih znanja. Njihov kult bio je u to vreme na vrhuncu. U podzemnim pećinama gde ne dopire svetlost sa neba, ili duboko u šumama, uz svetlost baklji i uz bučnu muziku duvača sa ritmom mnogih udaraljki koji su gonili telo da se lomi sve brže, do same želje za raspadanjem, u noćima punog meseca odzvanjale su orgije. Započinjale su ih te strašne sveštenice, iskežene i divlje, vođene zverskom razdirućom pohotom, groteskno našminkane i atraktivne. Bile su jedine gospodarice onih kapija čula koja

vode do Boginje, a ljudi hipnotisani i neodoljivo privučeni, uživali su i prepuštali se toj eksploziji poriva koja je tekla sa mesečevim menama, iznova i ukrug.

Bio je to njihov jedini put i jedini smer. Jer kao što čovek u najvećem strahu nema lakoću ni dah, već onako izobličen od grča vidi samo jednu tačku i jedan način koji u tom istom grču ne ispušta po cenu života, tako su se i one držale za tu igru strastima kojom su vladale i pomoću koje su kontrolisale. I bile su spremne na sve. Njihova tela su morala biti večno mlada i požudna* i u tom strahu koji je izbijao iz njih samih, sve novo moglo je izmeniti njihov status, ugroziti njihovu dominaciju ili promeniti njihova poluznanja. I bile su ogrezle samo u jednom moranju, da u svakom trenutku i svim silama vladaju svestima ljudi. Da ih izazovima tela do komadanja i bola besekrajno drže u slepim lavirintima uspaljenih nagona. Istinska ljubav i brak tu nisu mogli postojati, a orgije su i bile dobrodošle baš zato da se i ne zna ko je detetu otac. I da ništa ne stoji na putu njihove večne požude.

Kada je sišao među te ljude, mladić je brzo privukao pažnju, ali ne samo kao pridošlica. Izgledao je drugačije. Hodao je malo povijen ali ne sa stidom, već uvek kao da je zamišljen i zanesen. Pomalo neuredne i uvek komotne haljine večito su mu otvarale prsa, a krajnje slobodna i gusta kosa padala mu je po ramenima.

Međutim, ono što je najviše privlačilo pažnju bile su njegove oči, nekada zelene a nekad plave, kojima je umeo da gleda tako prodorno i duboko, da je u nekima to ponekad izazivalo i nelagodnost. Iako nije bio posebno mišićav, više skladan, neki muškarci su se sklanjali od njegovog pogleda, dok su žene

* Po njihovoj religiji ili pre običajima, ideja da se stara osoba već deformisanog tela, koje više nema fizičku privlačnost, sama ubije, bila je draga i ugodna Boginji.

šaptale jedna drugoj kako se u njegovim očima mešaju strele Sunca i blagost Meseca. Ponekad je pevao, dubokim i setnim glasom, neke melodije koje su se toliko razlikovale od njihove glasne muzike koja je terala da se raste i skače u sve bržem ritmu, a ponekad je pričao o nečemu što nisu razumevali, belinama neba, harmoniji. Ali žene su govorile kako ima lep glas i rado su ga slušale praveći se udubljene u neke svoje poslove. Kao da je taj glas koji je ponekad dobijao neku posebnu duboku i opijajuću notu, obavijao nečim novim, a tako poznatim, njihove duše.

Čak su se i same bahantkinje ponašale neuobičajeno i kao da su nastojale da se nađu u njegovoj blizini, uvek malo menjajući hod i pokrete i smešeci mu se, ponosne na svoje obline i šarena krzna koja su ih isticala. Ali one za njega kao da nisu postojale. Ono što je bio nepisani smisao života u dolini, njega kao da savršeno nije doticalo.

A život u dolini zaista je imao neki svoj unutrašnji ritam, ispisan kao neki nevidljivi kodeks pčela u košnici. Preko dana svi bi bili zaokupljeni nekim svojim poslom, lagano i rutinski. Muškarci su sedeli i obavljali ga sami ili u grupi. Pored njih su prolazile žene, takođe u nekom svom poslu, znalačkog hoda da budu primećene i muškarci su ih posmatrali i komentarisali. Vrhunac njihovih želja i življenja bile su orgije, a cilj svakoga od njih, biti sa što izazovnijom ili što bolje kotiranom ženom, tada pa makar i nikad više. Oni koji bi se na tim svečanostima punog Meseca sparivali sa viđenijim sveštenicama izazivali su zavist i bili bi u tom periodu više poštovani, ispunjeni do pucaanja, nadmeni i ponosni... I tako stalno ukrug.

Sveštenice su tu bile večiti pokretači, ali istovremeno i čuvari celokupne te atmosfere. Svuda prisutne, sa golim dojčkama i bradavicama koje su često bojile u crveno, negovanom kožom koja je sevala između parčića krzna, aplikacijom bradavice na obrazima, Hekatinim rombom ili stilizovanim drvetom života

nacrtanim zemljanom bojom na koži golih savršenih bedara, slabina ili ponekad oko pupka.

Ali on je u njih gledao samo kao u čudo, a opet, one su se pred njim ponašale nekako izmenjeno i pripitomljeno, kao da je već bio zaštićen nekom magijom koja je bila jača od svih do sada njima poznatih.

Dolinom su počinjale da kolaju glasine. Jedni su pričali da je sin moćne čarobnice sa istoka. Drugi da je on u stvari lično potomak prelepog boga Apolona, a treći da je prevarant koji je došao da ih opljačka.

Sama Aglaonika bila je poslala nekoliko svojih repatih bahantkinja, da ga pred pun Mesec, podsete i pozovu na svetkovinu, ukoliko kao stranac ne zna za taj običaj, ali se on samo osmehnuo ne odgovorivši ništa. Međutim, ni tada i nikad nije otišao na svetkovinu. Jednostavno, orgije ga nisu privlačile.

Jednoga dana šetao je unaokolo, potpuno umotan u svoje misli. Ponekad je tako umeo da se zanese da ne bi čuo čak ni ako bi oko njega pucali gromovi. Misli su mu fino klizile same sebi birajući put negde tamo, duboko i svuda, a lakoća spoznaje bila ga je sada toliko rasteretila da nije ni primetio kako je šetajući izbio na bučni prostrani trg.

Jednostavno se stvorio na njemu. Vreme je prijatno lebdelo i sve oko njega bilo je ugodno. U istom laganom ritmu, prepustio se da i dalje samo upija i oseća. To su oni divni trenuci koje je već poznavao, koji plove i kada smo u dubinama pravoga sebe mirni i svesni da slučajno ne postoji, a da je bit postojanja lakoća najvišeg razuma, koja je tada bliska i čija krila samo liče na misli.

Svi ti ljudi oko njega odavali su utisak da sve to što sada nameravaju ili čine, ima neku duboku i jasnu nameru, od velike važnosti.

Žene su lakše upadale u oči od muškaraca. U haljinama živih boja koje su izduživale leđa, hodale su zanoseći bokovima, obavljajući neke svoje poslove i gledajući ispred sebe. Neke su vodile decu, a neke su na glavi ili na ramenima nosile ćupove sa vodom ili nekim drugim teretom i na trenutak se spontano i blagonaklono osmehnuo u sebi, jer razlog tome nije bio lakši raspored tereta već lepša izviženost tela.

Na raznim stranama trga, stajali su u grupama mladići ili odrasli muškarci, ovi prvi možda samo za nijansu više u onom naporu naglašenog držanja tela i gotovo neprirodnih, pojačanih pokreta. U tim pozama, večito napeti, prikazivali su svoja tela, nosili su upadljiv nakit i ukrase, pazili kako im stoji odeća, vidno isticali oružje čak i kada za to ne bi bilo potrebe, uopšte pazili da budu primećeni i dobro vodili računa šta se o njima priča. Ponekad su ga tako podsećali na čopore koji po instinktu bučno reže na svako dešavanje, hrabreći se uzajamno tim zajedničkim, što bučnijim, to boljim oglašavanjem. Trošili su svu tu silnu energiju, u tom večitom grču da budu primećeni, da privuku pažnju, ponosni što smeju slobodno da gledaju u žene koje su se hranile njihovim pogledima i ponosni što su takvi kakvi su.

Bože, zapitao se, zar su zato u nama sva ta radost življenja i sva ta osećanja, ili se to možda sam strah neznanja štiti prepoznajući sebe u dijametralno suprotnom, kao kada se gledajući svoj lik na mirnoj površini vode, u stvari vidimo naopako.

Čisto nebo se prelivalo kao opal. Nedodirljivo a tako blisko duši, mirno je nadvijalo čitav horizont, magično i plavo, dok su beline na njemu izvodile jednu od onih svojih fantazija, koja već u sledećem trenutku nikada više neće biti ista.

Svuda unaokolo videla se šuma, ponegde uokvirena strmim vrhovima. Guste isprepletane krošnje, bujne i narasle, harmonične i gotovo tihe u svojoj nenametljivoj svrsishodnosti, umirivale su i same ispunjene pesmom vetrića koji je pokretao vrhove lišća, onako jedva ih dotičući. A čitava ta Priroda, moćna

i veličanstvena, u stvari je iznikla iz jednog malog semena, lako i bez napora. I imala je jasnu formu. Na svetlosti Sunca jedra i konkretna, bujna u svojoj primamljivosti.

U njenoj biti bila je Zemlja. Zemlja koja je rađala. Zemlja koja je bila čudesno kompaktna kada je ispunjena vodom i razočarano suva i ispućala bez nje, kao starica, pretvorena gotovo u prah. Zemlja koja uvek prikupi sve što sa neba padne na nju, Zemlja koja nas vuče ka sebi i koja nam svojom željom u stvari daje težinu dok po njoj hodamo. Blagorodna kada je mazimo, pazimo, zalivamo, negujemo, obrađujemo i tada će nas nagraditi željenim plodovima. Jogunasta kada na nju ne obraćamo pažnju i tada će iz nje niknuti korov.

Ponovo se neprimetno prepustio talasima svih tih niti i kao u toploj kolevci, otplovio je negde visoko, umotan u ritam kretanja mase koja je zbog gužve negde napred, usporavala.

Nije žurio nigde i nije morao ništa. Razigrane i prijatne vokale žena sporadično su kontrapunktirala glasna dozivanja trgovaca. Jedan veliki ujedinjeni žagor lako je proticao kroz nje-ga i on je gledao negde kroz ono što je bilo ispred. Vidik mu je potpuno prekrivao jedan kožni zavežljaj koji se ritmički njihao o štapu na nečijem ramenu, a koji on tada nije zapažao i kretao se mehanički, usporavajući ili nastavljajući, onako kako je gužva napred to dopuštala.

A onda se iznenada nešto dogodilo. Odjedanput i bez najave, čitav zavežljaj se zajedno sa ramenom izmakao negde ulevo i on je kao ošinut munjom što u trenu spaja nebo i zemlju, gledao sada u dva prelepa ženska oka.

I te oči su gledale u njega i čitav susret imao je u sebi i snagu kosmičke eksplozije ali i neku neverovatnu bliskost koja mu je potekla čitavim bićem i preplavila ga momentalno.

U njenim očima bilo je sve.

Nešto moćno i iskonsko nateralo ih je oboje da zadrže pogled. Bio je to tren ali blistav kao večnost u kome se sadrže i čitavi svetovi koji su se rađali i postojali u tom malom trenutku. Simfonija kakvu mnogi možda i nikad ne dožive, a prema kojoj su sva ta obična nadanja, dopadanja, strepnje, ciljevi, želje, stremljenja, pa čak i čitavi životi samo blede note, koje misli okovane moranjima logike ne mogu razumeti.

U njenim očima je bilo sve.

Kosa boje meda spuštala se u dva izvijena pramena sa obe strane lica i pozadi, gotovo na vratu, bila je skupljena u dugi rep. Zastala je kao i on i bio je prosto zatečen lepotom vrata i oblika ključne kosti koju je otvor na kragni tek otkrivao. Imala je običnu lanenu haljinu mrke boje, kakve su nosile žene Tesalije i kao i većina devojaka iz doline išla je bosa.

Prelepe oči su ga još jednom nakratko pogledale a onda je stidljivo oborila glavu i brzo krenula pre nego što je stigao da reaguje. Onda je pokušao da krene za njom ali se nenadano sudario sa nekom masom koja je baš tada naišla sa strane odakle nije mogao da je vidi. Velika glava se sporo i trapavo okretala ka njemu sa ne baš inteligentnim očima koje su sada tražile nekakvu komunikaciju ili nešto slično, reči, objašnjenja, raspravu i sve to nedopustivo sporo. Prosto je odgurnuo krupnog čoveka, videvši krajičkom oka kako devojka zamiče u mnoštvu. Onda ga je gužva još jednom preklopila i više je nije video, bila se izgubila u masi.

Taj susret na trgu pokrenuo je sve u njemu. Njegov život je prvi put imao smisao i motiv. Ispunjen i lak, na do sada nepoznat način, bio je i uzbuđen ali i svečano miran. I nije bilo mogućnosti da to spreči razumom, niti je postojao i najmanji razlog

da se toj toploj opijenosti sasvim ne prepusti. I u sebi je jasno osećao plimu i talase one nevidljive sile koja vrhove drveća nepogrešivo vodi prema svetlosti, a korenje prema zemlji.

Sledećih nekoliko dana svi putevi vodili su prema trgu, a sve misli same su eterično nalazile prolaze prema samo jednom centru svemira. Oči i čitava pojava devojke, stalno mu se iznova formirala u svesti. Nežno, kao lik koji promiče kroz san.

Kada je prvi put ponovo ugledao, jednoga od narednih dana, odmah je osetio navalu one beskrajne topline. Samom sebi se nasmešio koliko je lako uočio iz velike daljine i kroz mnoštvo ljudi. Bila je od glave do pete ista kao onda kada je prvi put video, u istoj haljini i sa istom frizurom. Nosila je jedan omanji ćup na pomalo neobičan način, držeći ga kao u naručju, zbog čega je glavu malo povila napred. U tom držanju ćupa bilo je i prisnosti i mašte i držala ga je na grudima više levo, kao da je nesvesno čuvala srce ili privijala uz njega nešto jako blisko i dragoceno. Načas je pozeleo da razgrne čitavu tu masu ljudi i momentalno preleti čak tamo na drugu stranu trga, ali ga je ona prijatna toplina ipak umirivala.

Dok je uspeo da pređe na drugu stranu, ponovo je zamakla u masi. Sledećeg dana odvažio se da se raspita o njoj kod jednog starca izbornog događajima života, koji je poput večne izbrazdane planine provodio dane na trgu i bio gotovo njegov deo.

Starac je čudno začkiljio kada je shvatio o kome de radi: – ... Zove se Euridika, ali pazi – važno je podigao obrvu. – Priča se da je Aglaonika već bacila oko na nju da je uvede u kult – namignuo je.

Mladiću je to bilo sasvim logično, pošto je za Aglaoniku ona bila još jedno posebno lepo telo koje je trebalo posedovati, a pogotovu za potrebe kulta, kao bahantkinja.

Starac, koji onako neugledan i istrošen nije bivao često u situaciji da ga slušaju, obilato je sada koristio svoju priliku da priča.